BİR YAPININ KAMUSAL AÇIK YEŞİL ALAN ŞEKLİNDE TASARLANMASI¹

DESIGNING OF A BUILDING AS A PUBLIC OPEN AND GREEN SPACE

Özgür YERLİ

Düzce Üniversitesi, Orman Fakültesi, Peyzaj Mimarlığı Bölümü, Düzce / Türkiye

Öz: Kentler her geçen gün yapılar tarafından biraz daha boğulmakta, yaşam yapıların arasına sıkışmaktadır. Kentlerin ve kentlilerin nefes almasını sağlayabilecek en temel unsur ise kentsel açık ve yeşil alanlardır. Nitelik ve nicelik açısından zaten yetersiz olan kentsel açık ve yeşil alanlardan pasif, özel ve yarı özel alanlar çıkarıldığına, herkesin özgürce kullanabildiği aktif kamusal açık ve yeşil alanların miktarının hayli az olduğu görülmektedir. Bu durum kamusal açık ve yeşil alanların önemini ortaya koymaktadır. Bu çalışmada, yeşili yok eden yapıların aslında kamusal aktif açık ve yeşil alan sistemlerine katkı sağlayabilecek şekilde tasarlanabileceklerine ilişkin bir örnek sunulmaktadır. Çalışma alanı Düzce kentinde yer alan Düzce Ticaret ve Sanayi Odası Hizmet Binasıdır. Çalışmanın konsepti ise yapı, açık alan ve yeşil alan kavramlarının bir arada olabildiği bir mekan kurgusu yaratmaya dayanmaktadır. Böylelikle mekansal kurgu anlamında katlar, koridorlar ve odalardan oluşan yapı aynı zamanda açık ve yeşil alan sisteminin bir parçası olarak da görev yapmakta, kentsel kaliteye ve açık yeşil alan sisteminin bütünlüğüne katkı sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kent, Yapı, Açık ve Yeşil Alan, Tasarım

Abstract: Day by day cities are suffocated by the buildings and the life is trapped between these structures. Urban open and green spaces are the basic elements that can supply to breathe to the cities and citizens. When the passive, private and semi private spaces were exclude from the rural open and green spaces which has already insufficient in terms of quality and quantity, it can be clearly seen that there isn't enough active public open and green spaces which are used freely by citizens. This situation demonstrates the importance of public open and green spaces. In this study, an example is presented about the buildings which destroy the green areas, can be designed to be contribute to public active open and green spaces system in fact. Study area is the building of Düzce Chamber of Commerce and Industry. The concept of the study is based on creating a fiction place where the building, open space and green space can be coexist. Thus, the building which includes the storeys, floors and rooms works as a part of open and green space system, besides it contributes to urban quality and the integrity of open green space system.

Key Words: Urban, Building, Open and Green Spaces, Design

Doi: 10.17365/TMD.2016922562

¹*Sorumlu Yazar: Özgür YERLİ, Düzce Üniversitesi, Orman Fakültesi, Peyzaj Mimarlığı Bölümü, Düzce / Türkiye, ozguryerli@gmail.com* *Geliş Tarihi / Received: 19.06.2016* *Kabul Tarihi/ Accepted: 17.10.2016* *Makalenin Türü: Type of article (Araştırma / Research)* *Çıkar Çatışması / Conflict of Interest: Yok / None* *" Etik Kurul Raporu Yok – None of Ethics Committee"*

TMD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Eylül / Ekim / Kasım / Aralık 2016 Sayı: 09 Sonbahar Kış

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

September / October / November / December 2016 Issue 09 Autumn Winter

ID:130 K:220

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

GİRİŞ

Kentlerde kamusal mekanlar, kentin sosyal, ekonomik ve kültürel işlevlerinin gerçekleştirilmesinde önemli payı olan, kentin günlük yaşamının sahneleridir (Kaplan ve Öztürk, 2004: 67-76). Kamusal alan denilince ilk başta zihinlerde fiziksel bir alan düşüncesi oluşsa da aslında soyut yönü ağır basan bir kavramdır. Çünkü kamusal alanlar toplumun değer, kültür, dil gibi insana has olguların aktarıldığı, paylaşıldığı veya hayat verildiği bir ortamdır. Kamusal alanı ekonomik, politik ve sosyal bağlamda birbirinden ayıran görüşler var olmasına karşın onu ortak paydada buluşturan öznel, bir arada yaşam ihtiyacı ve iletişimidir (Yavuzçehre ve Çezik, 2015: 23-53). Kamusal mekanlar kentlilerin kentle birbirleriyle iletişim halinde oldukları alanlardır.

Kentsel kamusal alanların vazgeçilmez unsurları olarak meydanlar, parklar, bulvarlar, caddeler ve sokaklar sayılabilir. Bunlarla birlikte kente ait kamusal yapılar da o kentle bütünleşmiş kavramlardır. Bir kentin en temel dinamiklerini barındıran meydan, cadde ve bulvarların, kamusal alanları ve yapıları birbirine bağlamak, kentlilerin ulaşımını ve iletişimi sağlamak gibi önemli görevleri vardır (Yerli ve ark., 2015: 34-47). Bu anlamda toplumun bir arada bulunduğu kamusal alanlar kamusal iletişim için meydanları, odak noktalarını arenaları oluşturmaktadır. Bu alanlar, büyük sayıda insanın bir şekilde etkileşimde bulunmasını mümkün kılan alanlardır (Erdönmez ve Akı, 2005: 67-87).

Kamusal alanların en temel bileşenlerinden biri olan kamusal yeşil alanların, yukarıda sayılan özellikleri dışında başka işlevleri de bulunmaktadır. Bunlardan en önemlisi kentsel açık ve yeşil alan sistemlerine sağladıkları katkıdır. Bununla birlikte parklar, kent ormanları, yeşil çatılar gibi kentsel yeşil alanlar kente sosyal, ekonomik ve ekolojik servisler sağlamaları açısından da önem taşımaktadır (Wolch ve ark., 2014: 234-244; Kabisch ve ark., 2015: 25-34).

Çalışmanın amacı kentlerin vazgeçilemez kullanım alanlarından olan açık ve yeşil alanların tesisi ve sürdürülebilirliği sürecine, yapıların da katılabileceği fikrinin tartışılmasına olanak sağlamaktır. Kapsam olarak bir yapının açık ve yeşil alan işlevi üstelenebilmesine yönelik olanakların tartışıldığı bu çalışmada Düzce Ticaret ve Sanayi Odası Hizmet Binası ele alınmıştır. Bu noktadan hareketle ele alınan yapının, kamusal açık ve yeşil alan işlevini üstlenecek şekilde tasarlanması süreci anlatılmaktadır. Bu çalışmanın yapılmasındaki ihtiyaç ise günümüzde birçok kentte olduğu gibi Düzce'de de kentsel açık ve yeşil alanların belli bir sistem içinde yer almayışı ve büyüklük olarak yetersiz durumda olmasıdır (Yerli, 2012: 83).

MATERYAL ve YÖNTEM

Çalışma alanı Düzce Kenti, Kültür Mahallesi, İstanbul Caddesi ile Nezih Tütüncüoğlu Bulvarı'nın kesiştiği 811 Ada 1 numaralı parselde yer almakta ve yaklaşık 3650 m²'lik bir alanı kaplamaktadır. Çalışma alanına

TMD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Eylül / Ekim / Kasım / Aralık 2016 Sayı: 09 Sonbahar Kış

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

September / October / November / December 2016 Issue 09 Autumn Winter

ID:130 K:220

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

ilişkin imar planı Şekil 1'de yer almaktadır. 2014 yılı verilerine göre Düzce kent merkezi nüfusu 148.000'dir (Düzce, 2016).

02/09/1999 tarih ve 23804 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan İmar Kanunu'nda yapılan değişiklikle Kentsel yeşil alanların miktarı, 3194 Sayılı İmar Kanunu'nun Plan Yapımına Ait Esaslara Dair Yönetmeliği'nde kişi başı 10 m² "aktif yeşil alan" olarak belirtilmiştir. Bu yeşil alan miktarının dağılımı ise; kişi başına 1.5 m² çocuk oyun alanı, 2 m² mahalle ve semt parkı, 3.5 m² kent parkı ve 3 m² spor alanları olarak belirlenmiştir (Demir, 2004: 41; Demir ve ark., 2015: 272-282). Bu verilere göre Düzce Kenti'nde en az 1.480.000

aktif yeşil alanların tümünün ne kadar değerli olduğu anlaşılmaktadır.

Çalışma kapsamında materyal olarak ayrıca Düzce kenti imar planı kullanılmış, çalışmanın aşamalarında ve çeşitli görsellerin oluşturulmasında Autodesk AutoCAD 2007, 3dsMAX ve Adobe Photoshop 7.0 programlarında yararlanılmıştır.

Çalışma alanının imar durumu incelendiğinde bu bölgenin 8.2.2008 tarihinden önce imar planında park alanı olarak yer aldığı, bu tarih itibarıyla plan tadilatı yapılarak park alanı tahsisinin kaldırıldığı, Düzce Ticaret ve Sanayi Odası tahsisinin konulduğu

Şekil 1. Çalışma Alanına İlişkin İmar Planı (Anonim, 2010)

m² planlanmış aktif yeşil alanın bulunması gerekmektedir ki bu rakamlara mezarlıklar, özel konut bahçeleri, refüjler, kavşaklar dahil edilmemektedir. Bu durumda kent içinde yer alması gereken kamunun kullanımına açık çocuk oyun alanı, çocuk oyun bahçesi, mahalle parkı, semt parkı, kent parkı gibi

görölmüştür. Buna ilişkin görsel Şekil 2'de verilmiştir.

Daha önce kamuya ait kullanım türü park alanı olan arazinin bugünkü kullanım türü yine kamuya ait olmakla birlikte yapı alanı olarak değer bulmaktadır.

Şekil 2. 08.02.2008 Öncesi ve Sonrası (Anonim, 2007; Anonim, 2010)

Bu noktadan hareketle projenin ana fikrini oluşturan temel, önceden park alanı olan çalışma alanının, imar tadilatı ile yapı adasına dönüştürülmesine karşın, oluşturulan mekânlar ve proje alanına getirilen öneri kullanımlar ile "park" olgusunun alana yeniden kazandırılmasıdır. Düzce kent merkezinde zaten yetersiz olan yeşil alan dokusunun bu tarz plan tadilatı kararları ile yapı adasına dönüştürülmesi kentsel açık ve yeşil alan sistemlerine olumsuz bir etkide bulunmaktadır. Önerilen proje kullanım türü değiştirilen çalışma alanına, park alanı özelliğinin geri kazandırılması için bir fırsat sunmaktadır. Yöntemin en kritik aşaması olan konsept basamağında, bu misyonun proje ruhuna işlenmesi önemli bir rol oynamıştır. Konseptin temelini, yükseltilmiş bir yeşil alan ve bu yeşil alanın altına yerleştirilmiş yapı katları oluşturmaktadır (Şekil 3).

Şekil 3. Projenin Konsepti

BULGULAR

Tasarım kararlarına yön veren temel unsura konseptten yola çıkılarak ulaşılmıştır. Çalışma alanının bir kısmı adeta yer kabuğundan çıkan toprak parçası gibi yükseltilmiş, bu alanın içine yapı katları yerleştirilmiş ve yapının çatısı park olarak tasarlanmıştır. Böylelikle alana park özelliğinin yeniden kazandırılması amaçlanmıştır. Bu doğrultuda tasarım 3 temel olguda ele alınmıştır.

Sosyal Yaşam Alanı

Mevcutta var olan bir arazi parçası, adeta üzerinde bulunduğu alandan kesilmiş ve yükseltilmiştir. Yükselen parçanın altına yapı katları yerleştirilmiştir. Yapının yan tarafında kalan kısımlar ise kırıklı parçalardan oluşan bir kabuk yüzeyle kaplanmıştır. Yükseltilmiş yeşil alana "sosyal yaşam alanı" denilmiş ve zeminden başlayarak yapı çevresinde dolanan bir rampa ile ulaşımı sağlanmıştır. Buradaki temel amaç, doğanın elinden alınan bir parçanın yine doğayla birlikte kullanılmasının sağlanmasıdır. Mevcutta yeşil olarak kullanılan bir arazi parçasının, aynı işlevine devam etmesinin sağlanmasının yanında, mekana kazandırılan dinlenme, gezinti, toplanma, sergi, seyir, mini konser, açık hava

TMD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Eylül / Ekim / Kasım / Aralık 2016 Sayı: 09 Sonbahar Kış

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

September / October / November / December 2016 Issue 09 Autumn Winter

ID:130 K:220

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

toplantısı gibi rekreasyona ve sosyalleşmeye imkan sağlayan çeşitli fonksiyonlarla, kullanılabilirlik oranı arttırılmıştır. Yapının üzerinde var olan sosyal yaşam mekânı, bu fikri bünyesinde barındırmakta ve projenin misyonunu üstlenmektedir (Şekil 4-5).

Şekil 4. Yapının Güneybatıdan Görünümü

Şekil 5. Yapının Güneydoğudan Görünümü

Rampa

Alt kottan sosyal yaşam mekânına dolanarak çıkan rampa ise, mevcut arazideki sosyal yaşam ortamı ile bu mekân arasındaki ilişkiyi kurabilen bir yapıdadır. Rampanın barındırdığı temel fikir “hiçbir müdahale olmadan, özgürce çıkılabilen” bir mekân olgusu yaratmaktır. Bu fikir yukarıdaki sosyal yaşam mekânının, aslında zemindeki sosyal yaşam mekanlarından hiçbir farkının olmadığını, kullanıcıların istedikleri zaman bu

rampayı kullanarak mekana ulaşabilmelerini ve bu mekânı özgürce kullanabilmelerini anlatmaktadır. Yani önerilen kitlesel yapı, iki farklı kottaki sosyal yaşam mekânları arasında yer alan ilişkiyi kesinlikle engellemektedir. Böylece önerilen yapı kentin ve kentlinin sürekli kullanımına olanak sağlayan bir şekle dönüşmüştür. Rampa, sosyal yaşam mekânına ulaştıktan sonra tırmanmaya devam ederek, seyir terasına ulaşmaktadır. Seyir terası, kent dokusunun izlenmesi amacıyla oluşturulmuş bir mekân özelliğindedir. Aynı zamanda rampa, iniş ve çıkışları ile doğada var olan zorlukları simgelemektedir (Şekil 6, 7).

Kabuk

Yapının etrafında yer alan kabuk yapıyı çevreleyen, muhafaza eden bir işlev üstlenmektedir. Yapı, formunu, yerkabuğundan çıkan toprak parçasından almıştır. Kabuk kısmı, formal çizgilerden uzak fakat kendi içinde düzeni olan bir özellik taşımaktadır. Kabuğun bu kırıklı ve parçalı yapısı, yapının yani kaya parçasının keskinliğini, çizgilerin ve cephelerin sertliğini ifade etmektedir.

Şekil 6. Vaziyet Planı, Sosyal Yaşam Alanları- Rampa İlişkisi

TMD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Eylül / Ekim / Kasım / Aralık 2016 Sayı: 09 Sonbahar Kış

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

September / October / November / December 2016 Issue 09 Autumn Winter

ID:130 K:220

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

Şekil 7. Yapının Kuzey Cepheden Görünümü

Şekil 10. Yapının Doğu (sol) ve Batı (sağ) Cephelerden Görünümü

Kabuğun yapısı kesik kesik ve parçalı olmasına rağmen, yüzey bütün olarak değerlendirildiğinde bir süreklilik hissi uyandırmaktadır (Şekil 8, 9, 10). Kabuğun kesik ve parçalı yapısı sadece yapının dış yüzeyinde değil, iç mekana da yansımaktadır.

Proje bütün olarak değerlendirildiğinde ortaya çıkan sonuç, yapının “vücut olarak kitlesel bir yapı ama ruh olarak, barındırdığı sosyal yaşam ortamları ile yaşayan ve yaşatan bir sosyal mekan” olarak karşımıza çıkmaktadır (Tablo1 ve Şekil 11).

Şekil 8. Kabuğun Görünümü

Şekil 9. Yapının Güney Cephesi

Tablo 1. Projenin Konsepti

Bir Aradalık	<i>rampa-kabuk-sos- yal yaşam</i>
	<i>mekanları-</i>
	<i>yapı katları</i>
Yapı	Park (yeşil)
Kütle	Yüzey
Hem birlikte	Hem ayrı
Hem beton	Hem toprak
Hem toprağın	Hem yapının üze- rinde toprak
Aslında ne yapı	Ne de park (yeşil)
<i>rampa-kabuk-sos- yal yaşam</i>	Bütünleyicilik
<i>mekanları-</i>	
<i>yapı katları</i>

TMD

www.mtdergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Eylül / Ekim / Kasım / Aralık 2016 Sayı: 09 Sonbahar Kış

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

September / October / November / December 2016 Issue 09 Autumn Winter

ID:130 K:220

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

Şekil 11. Projenin Konsepti

Şekil 13. Birinci Bodrum Kat Planı

Mimariyi Oluşturan Düşünceler ve Kararlar

İki katı bodrum olmak üzere toplam 5 kattan oluşan yapının, saçak yüksekliği zeminden 13,5 metredir. Saçak yüksekliği hesap edilirken, Düzce İmar Yönetmeliği dikkate alınmıştır. Kat yükseklikleri birinci ve ikinci bodrum katta 3 metre, zemin katta 5 metre, birinci ve ikinci katta ise 4 metredir.

Teknik servis, kapalı otopark, sığınak, mescit, arşiv, matbaa, genel depo, telefon santrali gibi birimler bodrum katlarda çözülmüştür (Şekil 12, 13).

Şekil 12. İkinci Bodrum Kat Planı

“Çok Amaçlı Salon” ve “Sergi Salonu” gerek Sanayi ve Ticaret Odası personeli gerekse de kamu tarafından sıklıkla kullanılacak bir mekan niteliğindedir. Dolayısıyla kullanım ve ulaşılabilirlik kolaylıkları açısından zemin kata yerleştirilmesi uygun görülmüştür. Böylece çok amaçlı salonun bünyesinde var olan sosyal yapı, bina dışında ve çatısında oluşturulan sosyal yaşam alanları ile bütün şeklinde düşünülmüş, böylece ilişki içerisinde olmaları amaçlanmıştır. Bu iki mekanın dışa bakan kısımları, açılabilir bir sistemle aynı zamanda yapının dışında bulunan sosyal yaşam alanı içinde değerlendirilen açık sergi ve etkinlik alanı ile bütünleşebilmektedir. Böylelikle iç ve dış mekanı bütünleyen bir anlayışla sosyal paylaşım ortamları oluşturulmuştur. Üye ile ilişkili alanlar da aynı kaygılardan yola çıkılarak, üyelerin kullanım ve ulaşılabilirlik kolaylıkları açısından zemin kata yerleştirilmiştir (Şekil 14, 15, 16).

TMD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Eylül / Ekim / Kasım / Aralık 2016 Sayı: 09 Sonbahar Kış

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

September / October / November / December 2016 Issue 09 Autumn Winter

ID:130 K:220

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

Şekil 14. Boyuna Kesit

Şekil 15. Zemin Kat Planı

Şekil 16. Yapının Kuzeybatıdan Görünümü

Genel Sekreterlik birimleri 1. katta (zemin üstü) çözülmüştür. Bu kata yerleştirilmesindeki gerekçe ise hem üst

kattaki yönetim birimleri ile hem de bir alt kattaki üyeler için ayrılan birimlerle olan ilişkilerin kolay yürütülebilmesi içindir. 2. kat, yönetim birimleri için ayrılmıştır. Meclis salonu ve üye ile ikinci dereceden ilgili alanlar bu katta yer almaktadır (Şekil 17, 18, 19).

Şekil 17. Enine Kesit

Şekil 18. Birinci Kat Planı

Şekil 19. İkinci Kat Planı

TMD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Eylül / Ekim / Kasım / Aralık 2016 Sayı: 09 Sonbahar Kış

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

September / October / November / December 2016 Issue 09 Autumn Winter

ID:130 K:220

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

Sosyal yaşam alanının da yer aldığı çatı katında ise “kütüphane” ile “personel ve üye sosyal alanı” çözülmüştür. Bu iki birimin barındıkları kültürel ve sosyal yapının, çatı bahçesi niteliğindeki sosyal yaşam alanı ile bütünleştirilmesi ve kamuya açık mekanlar olarak kullanılması amaçlanmıştır. Yapının çatısında yer alan sosyal yaşama alanında oluşturulan galeri boşlukları ile gün ışığının iç mekandaki ortak kullanım alanlarına iletilmesi amaçlanmıştır. Böylece iç mekanın etkisi yapay aydınlatmaya ek olarak doğal aydınlatma ile güçlendirilmiş olacaktır. Ayrıca çatıdan zemine ulaşan günışığından faydalanarak, yeşil alan çözümleri yapının dışında olduğu gibi iç mekânda da dikkate alınmış ve bu anlamda çeşitli çözümler üretilmiştir (Şekil 20, 21, 22).

Şekil 20. Çatı Kat Planı

Şekil 21. Yapının Kuzeydoğudan Görünümü

Şekil 22. Yapı ve Çevresine Ait Maket Fotoğrafları

Bina otopark ihtiyacında ise 32 araç birinci, 28 araç ikinci bodrum katta olmak üzere 60 araçlık otopark ihtiyacı kapalı otoparkta, dış mekânda ise 2 protokol olmak üzere 20 araçlık bir otopark çözümü ile toplamda 80 araç için otopark oluşturulmuştur. Toplam yapı alanı 10.833 m²'dir.

TARTIŞMA ve SONUÇ

Kamu kurum ve kuruluşların dış mekân tasarımında; çevresel karakterin korunması, mekânlar arasında iç mekân-dış mekân ilişkisinin sağlanması, kentsel dokunun sürekliliğinin sağlanması, ulaşılabilirliğin sağlanması, sembol oluşturma, resmiyet, algılarına bilirlilik, görsellik ve estetik gibi veriler dikkate alınmalıdır (Turgut, 2011: 185-198). Bu çalışmada bir kamu yapısının kentsel açık ve yeşil alan sisteminin bir parçası olacak şekilde tasarım süreci irdelenmiştir. Önerilen yapı hem sunduğu kullanımlarda yer alan açık ve yeşil alanlar ile kent dokusuna

TMD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Eylül / Ekim / Kasım / Aralık 2016 Sayı: 09 Sonbahar Kış

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

September / October / November / December 2016 Issue 09 Autumn Winter

ID:130 K:220

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

dağılmış olan kentsel yeşil alanlara bir katkı sağlamakta hem de cephe görünümündeki farklılık ve doğallık ile yapının kendisine ve kente bir kimlik kazandırma rolünü üstlenmektedir. Sonuç olarak imar planında yapılan tadilatla yapı adasına dönüştürülen bir yeşil alan, yine yeşil alan olarak kamunun kullanımına sunulmaktadır.

Bu çalışmadakine benzer şekilde yapıların kentsel açık ve yeşil alan sistemlerine katkı sağlayabilmeleri yönündeki uygulamalar çatı bahçelerinde görülmektedir (Aytin ve Korkut, 2015: 100-108). Kaliteli bir kent yaşamı binalar, yollar ve yeşil alanlar arasında dengeli bir dağılım olduğunda mümkündür. Kent içerisindeki yeşil alanların farklı kullanım türleri, işlevleri, büyüklükleri ve hizmet alanları kentsel yaşam kalitesi içerisindeki etkisini ortaya koymaktadır (Aksoy ve İçmek, 2010). Oysa yoğun yapılaşmanın gözlemlendiği metropol kentlerde yatay boşluklar ve dikey hacimler arasındaki kitle boşluk dengesi giderek bozulmaktadır. Bu durum, kentlerdeki açık ve yeşil alanların önemini bir kez daha ortaya koymaktadır. Kentler ve kentliler yoğun yapılaşmış doku içerisinde nefes alacak, yaşayacak ve yaşatacak mekanlara ihtiyaç duymaktadır. Bu mekanların yaratılması ise tasarım disiplini uygulayan mesleklerin koordinasyonu ile mümkün olacaktır.

Proje Tasarım Grubu:

İrfan DURSUN	(Mimar)
Umut ÖZDEMİR	(Mimar)
Özgür YERLİ	(Peyzaj Mimarı)
Murat ÖNER	(İnşaat Müh.)
Ferdi ERGAN	(İnşaat Teknikeri)

KAYNAKÇA

AKSOY, Y., İÇMEK, S., (2010). Çatı Bahçelerinin Kent Yaşamındaki Yeri ve Önemi: İstanbul Kentinden Örnekler. 5. Ulusal Çatı & Cephe Sempozyumu, 15-16 Nisan 2010

ANONİM, (2007). Düzce İmar Planı

ANONİM, (2010). Düzce İmar Planı

AYTİN, B.K., KORKUT, A.B., (2015). Edirne Merkez İlçe Kentsel Sit Alanı Sınırları İçerisindeki Açık ve Yeşil Alan Varlığının İrdelenmesi. Tekirdağ Ziraat Fakültesi Dergisi. 12(3)100-108

DEMİR, Z., (2004). Düzce'nin Yeni Kentleşme Sürecinde Açık ve Yeşil Alanlara Yeni Fonksiyonlar Kazandırılması, Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı

DEMİR, Z., KIRKIK, A.P., ÖNEM, H., (2015). Kentsel Yeşil Alanların Düzce Akçakoca Örneğinde Ulaşılabilirlik Bakımından İrdelenmesi. Düzce Üniversitesi Bilim ve Teknoloji Dergisi, 3(2)272-282

DÜZCE, (2016). Düzce, web adresi: <https://tr.wikipedia.org/wiki/D%C3%BCzce> (Erişim tarihi:

TMD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Eylül / Ekim / Kasım / Aralık 2016 Sayı: 09 Sonbahar Kış

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

September / October / November / December 2016 Issue 09 Autumn Winter

ID:130 K:220

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

-
- 28.03.2016)
- ERDÖNMEZ, M.E., AKI, A., (2005).**
Açık Kamusal Kent Mekanlarının
Toplum İlişkilerindeki Etkileri.
Megaron. 1(1)67-87
- KABISCH, N., QURESHI, S., HAASE, D., (2015).**
Human-Environment Interactions in
Urban Green Spaces - A Systematic
Review of Contemporary Issues
and Prospects for Future Research.
Environmental Impact Assessment
Review. 50,25-34
- KAPLAN, H., ÖZTÜRK, M., (2004).**
Engelliler, Kamu Mekanı ve
Engelsiz Tasarım: Kamusal İç
Mekânlarda İrdelenmesi İçin Bir
Çerçeve. Planlama Dergisi, 2004/2
Sayı: 28, 67-76
- TURGUT, H., (2011).** Erzurum Büyükşehir
Belediye Binası Ön Cephe
Peyzaj Tasarım Çalışmasının
Tasarım İlkeleri Bağlamında
Değerlendirilmesi. Artvin Çoruh
Üniversitesi Orman Fakültesi
Dergisi. 12(2)185-198
- WOLCH, J.R., BYRNE, J., NEWELL, J.P.,
(2014).** Urban Green Space, Public
Health and Environmental Justice:
The Challenge of Making Cities
'Just Green Enough'. Landscape
And Urban Planning. 125, 234-244
- YAVUZ ÇEHRE, P.S., ÇEZİK, U.K., (2015).**
- Sümerbank'tan Sümerpark'a:
Alışveriş Merkezlerine Dönüşen
Kamusal Alanlar. Dokuz Eylül
Üniversitesi İktisadi ve İdari
Bilimler Fakültesi Dergisi. 30(1)23-
53
- YERLİ, Ö., (2012).** Kentsel Alan Kullanım
Kaynaklı Gürültünün Düzce
Kenti Örneğinde İrdelenmesi.
Doktora Tezi, Düzce Üniversitesi
Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj
Mimarlığı Anabilim Dalı
- YERLİ, Ö., ÖZDEDE, S., KAYA, S.,
ÖZDAL, S., DURSUN, İ., (2015).**
Bir Üst Sokak Önerisinin
Tasarım Süreci. Düzce Üniversitesi
Bilim ve Teknoloji Dergisi. 3(1)34-
47
-

TMD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Eylül / Ekim / Kasım / Aralık 2016 Sayı: 09 Sonbahar Kış

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

September / October / November / December 2016 Issue 09 Autumn Winter

ID:130 K:220

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

EXTENDED ABSTRACT

Introduction: Public places, which have a great part in fulfilling the social, economic and cultural functions, are scenes of daily lives of the city. At the same time, public places are media where human-specific phenomenons such as social values, culture and language are transferred, shared and vitalized. Centers, parks, boulevards, streets and alleys can be deemed as indispensable elements of urban public places. Besides these, public places that belong to the city are concepts that are integrated with the city. **Objective and Scope:** In this research, designing of Düzce Chamber of Commerce and Industry Service Building in a way that it will bear the function of public open and green spaces is being told. Today, in Düzce as in many other cities, urban open and green areas do not exist in a certain system and they are insufficient in terms of their size. **Findings:** The study area is in Duzce Province, Kültür District, in 811 lot, no. 1 parcel where Istanbul Street and Nezih Tütüncüoğlu Boulevard meets and it covers an area about 3650 m². When construction plan of the study area is examined, it is seen that this area took place in the construction plan as park area before the date of 8.2.2008, and as of this date allocation is removed by doing a plan recondition, and Düzce Chamber of Trade and Industry put an allocation. The land which was previously a publicly owned park, is still publicly owned and it has gained the structure value. At this point, the basis that consists the main idea of the project restores the “park” phenomenon with created places and suggested usages that were brought to project area, despite transforming the previously park area into a city block with the construction recondition. The proposed project gives an opportunity to give the park area feature back to the study area which is studied on. Concept stage which is the most critical one in management has an important role in reflecting this mission into project spirit. An elevated green area and structure floors that were placed under this green area constitutes the basis of the concept. Basic element which guides the design decisions is reached based upon the concept. A part of the study area is elevated as if a soil piece that comes out of earth’s crust, structure floors have been placed in this structure and the roof of the structure has been designed as a park. Thus, bringing the park features to the area again is aimed. In this respect design is discussed in 3 basic cases. These are social living area, ramp and the crust. Piece of land that is present, is literally cut out of the area where it is on and it is lifted up. Structure floors have been put under the lifted part. Remaining portions of the side of structure is covered with a crust of fractured parts. Elevated green area is called “social life area” and transportation is provided with a ramp that runs around the structure starting from the base. The main purpose here is to provide usage of a part which was taken from the nature to be used with the nature again. Besides making the land piece which is used as green area currently go on its same functions, its usage rate is elevated with its new functions. Social life place which is present on the structure bears this idea and the mission of the project. Ramp, which takes a devious road from the lower level to the social life place, is in a structure that can relate between the social life place in the present land

TMD

www.mtddergisi.com

ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ

Eylül / Ekim / Kasım / Aralık 2016 Sayı: 09 Sonbahar Kış

INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

September / October / November / December 2016 Issue 09 Autumn Winter

ID:130 K:220

ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(Marka Patent No / Trademark)

(2015/04018 – 2015/GE/17595)

and this place. Basic idea of the ramp is to create a place feature that “could be climbed freely without any interventions”. This idea expresses that the forementioned social life place has no difference from the social life places on the base, and that users can use this ramp whenever they wish and can use this place freely. That is, the proposed massive structure definitely hinders the relation between social life places that are in two different levels. So, proposed structure has changed into a form that provides the continuous usage of the city and the citizens. Ramp is reaching the observation terrace after reaching the social life place, and then continuing to climb. Observation terrace has a place feature with its aim of observing the urban texture. At the same time, it symbolizes nature with its ramps, rises and falls. Crust which is around the structure has a function of covering, protecting the structure. Structure takes its form from the soil pieces of earth’s crust. Crust part has a feature that is away from formal lines but it has a pattern in itself. This fractured, scattered structure of the crust expresses the sharpness of the structure which is a rock piece, hardness of the lines and facades. Although the structure of the crust is intermittent and scattered, the surface when examined as a whole raises a sense of continuity. Fractured, scattered structure of the crust is not only reflected on the exterior facade, but also in interior. When the project is evaluated as a whole, the result is that the structure is “a massive structure as a body, but as the spirit, it hosts social life area and it is a social place that lives and makes you live. **Result:** In exterior design of public institutions and organizations; protection of environmental character, providing interior-exterior place relations among places, providing continuity of urban texture, providing access, creating a symbol, formality, perceptibility, visual and aesthetic data should be taken into consideration. In this research, design process of a public structure in a way that it will be a part of open and green areas is being researched. The proposed structure both contributes to the urban green areas that are spread throughout the city texture with its open and green areas and bears the role of giving an identity to the structure itself with the distinctness and naturality of the frontal view. As a result, the green area which is converted into a city block with a recondition which takes place in construction plan is again served to public as green area. A qualified urban life is possible when there is a balanced distribution between buildings, roads and green areas. Different usages, functions, sizes and service areas of green places in urban reveals its effects in urban life quality. However, massive space balance between horizontal spacing and vertical volumes in metropolitan cities, where dense structuring is observed, is being destroyed. This situation puts emphasis on open and green areas in urban places once more. Urbans and urbanites are in need of breathing, living and to make things live in a densely structured texture. Creation of these places is possible with coordination of professions that implement the design discipline.